

بررسی و شناخت اثرات مخرب جرم قاچاق بر اقتصاد کشور و جامعه با مذاقه در آثار منفی فرهنگی و اجتماعی پدیده قاچاق

(تاریخ ارسال ۱۴۰۱/۰۵/۲۵ تاریخ پذیرش ۱۴۰۱/۰۸/۲۰)

سید اکبر علوی^۱

دکتر فیصل میرکازهی ریگی

چکیده

قاچاق کالا در سال‌های اخیر یکی از مشکلات جدی در بخش اقتصادی کشور بوده و ضررهای فراوانی به بخش‌های تولیدی و وارداتی کشور وارد کرده است. یکی از مسائلی که در مبارزه با قاچاق کالا باید به آن توجه شود، علل و ریشه‌های بنیادین قاچاق است. در صورتی که فقط عملیات کشف محموله‌های قاچاق کالا را افزایش دهیم، نه منابع مالی و نیروی کار لازم برای ریشه‌کن کردن قاچاق در کشور برای این کار کافی خواهد بود، و نه این روش در بلندمدت می‌تواند مسئله قاچاق کالا را از بین ببرد. قاچاق کالا به شکل غیرمستقیم می‌تواند بر سرمایه‌گذاری ملی کشور تأثیر منفی داشته باشد. با ورود کالاهای قاچاق (با قیمت پایین)، تولید ملی ضربه می‌خورد و تقاضا برای محصولات تولید داخل کاهش می‌یابد و به دنبال خود، کاهش سودآوری و نهایتاً کاهش سرمایه‌گذاری را در بخش تولید داخلی موجب می‌گردد. کاهش سرمایه‌گذاری نیز باعث کاهش اشتغال می‌شود و نرخ بیکاری را افزایش خواهد داد. با افزایش بیکاری بر بحران‌های اجتماعی و تبعات ناشی از آن نیز افزوده خواهد شد، در نهایت می‌توان گفت با افزایش قاچاق کالا بحران‌های اجتماعی افزایش می‌یابد و در نهایت امنیت ملی به خطر می‌افتد. قاچاق کالا سیاست‌های اقتصادی دولت را نیز متأثر خواهد ساخت؛ همچنین قاچاق کالا با ایجاد رکود در برخی از صنایع کشور از درآمدهای مالیاتی دولت خواهد کاست؛ از طرف دیگر، همه‌ساله بخشی از

^۱ نویسنده مسئول

درآمدهای دولت صرف پرداخت یارانه به صنایع مختلف برای حمایت از صنعت یا مصرف‌کننده می‌شود. قاچاق صادراتی این کالاها موجب می‌گردد که بخشی از این یارانه‌ها به خارج از کشور انتقال یابد. در این پژوهش که با روش تحلیلی-توصیفی نگاشته شده است قصد داریم به بررسی و شناخت اثرات مخرب جرم قاچاق بر اقتصاد کشور و جامعه با مذاقه در آثار منفی فرهنگی و اجتماعی پدیده قاچاق بپردازیم.

واژگان کلیدی: قاچاق کالا، جرم اقتصادی، قاچاقچی، اقتصاد، تولید ملی، کالای داخلی

بخش اول: کلیات

اصطلاح «قاچاق» عبارتست از تقلب گمرکی که شامل گذراندن مخفیانه کالا به هر طریقی از مرزهای گمرکی می‌باشد که بدان وسیله شخص موجب اغفال گمرک و فرار از پرداخت تمام یا بخشی از مالیات‌ها و عوارض مربوط به ورود یا صدور شده یا اجرای ممنوعیت‌ها و محدودیت‌های موضوع قانون امور گمرکی را نادیده گرفته و یا منافی مغایر با قانون امور گمرکی به دست آورد. عناصر این تعریف عبارتند از:

۱- تقلب گمرکی که خود ناشی از تخلف گمرکی یعنی هر نوع نقض و یا شروع و اقدام به نقض قانون امور گمرکی است.

۲- گذراندن مخفیانه کالا از مرزهای گمرکی، تعریفی که در بند (۱) ماده (۲۹) قانون امور گمرکی آمده است.

۳- فرار از تمام یا بخشی از مالیات‌ها و عوارض مربوط به ورود یا صدور کالا.

۴- نقض مقررات قانونی ممنوعیت‌ها یا محدودیت‌ها.

۵- کسب منافی مغایر با قانون گامور گمرکی، نظیر استردادهای متقلبانه.